
NOTITS

Til: J.nr.: 104.G.3
CC: Bilag:
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 12. oktober 2009
Emne: Opfølgning på udviklingsministerens samråd i URU den 1. oktober 2009:
Verdensbankens energipolitik

Verdensbankens energipolitik

Igennem flere år har Danmark arbejdet for, at Verdensbanken engagerer sig mere i vedvarende og bæredygtig energi og øget energieffektivitet. Fra dansk side støttede man ved konferencen om vedvarende energi i Bonn i 2004 et forslag om, at banken satte sig som mål at øge sit udlån på området med 20% årligt. På dette grundlag godkendte Finansudvalget i 2005 en bevilling for perioden 2005-2009 på 45 mio. kr. til vinduet for vedvarende energi i bankens energiprogram, ESMAP. Den danske støtte har bl.a. medvirket til, at bankens udlån til vedvarende energi og energi-effektivitet er tredoblet fra 2003 til 2008 og at bankens målsætning om at øge sit udlån til vedvarende energiformål med 20% om året er blevet overopfyldt.

Verdensbanken ser det som en stor udfordring at reducere den manglende adgang til energi og dermed forbundne fattigdom og den dermed forbundne fattigdom. Det bliver nødvendigt at inddrage alle former for energikilder til dette formål, men selv med forøgede investeringer i vedvarende energi må det forudses, at overgangen fra fossile brændstoffer vil tage lang tid. 80% af udviklingslandenes energiforbrug i dag kommer fra udnyttelsen af fossile brændstoffer. Verdensbanken har derfor indtaget den holdning, at investeringer alene i vedvarende energi ikke vil være tilstrækkelig til at sikre fortsat økonomisk vækst og fattigdomsbekæmpelse.

Verdensbanken anerkender, at udnyttelsen af fossil energi er med til at øge drivhuseffekten og dermed forårsage klimaændringer. På den anden side tilsiger bankens mandat at skabe økonomiske vækst og udvikling drevet af de behov, som bankens kunder (udviklingslandene) har. Bestræbelserne går derfor ud på dels at minimere konsekvenserne ved brugen fossil energi, dels at fremme vedvarende energi. Banken har sat ind på begge områder.

Verdensbanken har løbende øget sine investeringer i vedvarende energikilder. Når undtages store vandkraftanlæg er investering i vedvarende energi steget med næsten 144% til \$1,67 milliard i 2008, hvilket ligger over bankens mål om at forøge investeringer i vedvarende energi med 20 % årligt siden 2004.

I finansåret 2008/09 beløb Verdensbankens udlån til energi sig overordnet til \$ 8,2 milliarder og af disse gik 38% (\$ 3,3 milliard) til vedvarende energi og øget energieffektivitet. Bankens interne mål er, at dette område i løbet af to år skal udgøre mindst halvdelen af udlånet.

Nedenstående figur viser udviklingen i Bankens udlån til vedvarende energi og energieffektivitet:

US\$ Millions	FY05	FY06	FY07	FY08	FY09	FY05- FY09
New Renewable & Energy Efficiency	463	1,105	682	1,665	3,128	7,043
Large Hydro	538	250	751	1,007	177	2,724

Kilde: Verdensbanken

Nedenstående figur viser den interne fordeling af udlån i 2008/09 til vedvarende energi og energieffektivitet:

(Commitments in Millions of US Dollars)				
Source of Funds	Energy Efficiency	Hydro > 10MW	New Renewable Energy	Total
World Bank	1,386	43	840	2,269
IBRD/IDA	1,311	43	804	2,157
Global Environment Facility	68	-	15	83
Carbon Finance	8	-	21	29
IFC Own Funds	315	135	587	1,036
Total	1,701	177	1,427	3,305

Note: Some columns and rows may not add up exactly due to rounding.

Kilde: Verdensbanken

Verdensbankens ny energistrategi

Verdensbanken har indledt udarbejdelse af en ny energistrategi, der forventes at kunne vedtages i sidste halvdel af 2010.

Processen

Et første koncept-papir blev fremlagt ved mødet den 8. juli 2009 i Komiteen for Udviklingseffektivitet (CODE)¹. Verdensbanken har herefter igangsat en høringsproces, der bl.a. omfatter web- og videobaseret dialog samt en række møder i Europa, Afrika, Asien og Latinamerika. Høringsprocessen forventes afsluttet inden udgangen af januar 2010. Herefter er det planen at drøfte strategien under bankens bestyrelsesmøde i september 2010. Den færdige strategi forventes publiceret i december 2010.

¹ En stående komité under bestyrelsen, som overvåger i hvilket omfang Banken opfylder sit udviklingsmandat

Verdensbanken har etableret et særligt team, der skal udvikle strategien, vurdere bankens aktiviteter på energi-området, opsamle erfaringer og udvikle indikatorer.

Konceptpapiret

Konceptpapiret giver et kort rids af de energi-udfordringer som udviklingslandene står over for, herunder den utilstrækkelige og upålidelige adgang til elektricitet og de store investeringer, der skal afholdes for at afhjælpe situationen. I Sub-Sahara Afrika er der efter bankens analyse brug for årlige investeringer af størrelsesordenen 40 mia. USD for at forbedre elforsyningen, ca. fire gange så meget som det nuværende niveau på 11 mia. USD.

Papiret understreger at udviklingslandene har behov for mere og renere energi for at reducere fattigdom og styrke den økonomiske vækst. Blandt de seneste års udfordringer, der har stor betydning for energi-området, nævner papiret den hurtige urbanisering, de ustabile oliepriser, de utilstrækkelige investeringer, der bl.a. er forårsaget af den finansielle krise, og klimaproblematikken, der bl.a. har betydning for valg af teknologi. Papiret konstaterer i denne sammenhæng, at hvis alle de husholdninger, der p.t. ikke har adgang til elektricitet, blev forbundet til el-nettet, ville det kun indebære en 1% stigning i de globale, energirelaterede CO₂ udledninger.

Papiret opregner en række perspektiver og konkrete indsatsområder, som vil indgå i de videre drøftelser af strategien, herunder:

- Aktiv støtte til regional integration og handel med energi hen over grænser, samt transmissions- og distributionssystemer;
- Fortsat fremme af vedvarende energi og energi-effektivitet, herunder øgede investeringer i vandkraft (indenfor rammerne af integreret forvaltning af vandressourcer);
- Mere klimavenlig og effektiv brug af olie, gas og kul.

Drøftelser om den ny energistrategi

Under de hidtidige drøftelser i CODE har Banken forklaret, at energistrategien har det dobbelte formål at fremme adgangen til pålidelig energiforsyning og samtidig støtte et skifte til udviklingen af miljømæssig mere bæredygtig energi, herunder forbedret energieffektivitet og udnyttelse af vedvarende energi. Udviklingslandene har gjort gældende, at den ny energistrategi ikke er en klimastrategi, og bl.a. anført, at lav-karbon vækststrategier skal støttes, men ikke pålægges udviklingslandene.

De nordisk-baltiske lande har i CODE og i opfølgende møder med Bankens stab støttet den overordnede linie, som kommer til udtryk i konceptpapiret. Overfor Bankens konstatering af, at den finansielle krise har indebåret et fald i investeringer i vedvarende energikilder, har de nordisk-baltiske lande foreslået, at man bør udnytte krisen til langsigtede investeringer i lav-karbon energiproduktion og øget energiforsyningssikkerhed.

Under Verdensbankens årsmøde i Istanbul rejste udviklingsministeren både under møde med ligesindede lande med den britiske udviklingsminister som vært og under samtalen med managing director i Verdensbanken, Ngozi Okonjo-Iweala, spørgsmålet om Verdensbankens energistrategi og gjorde gældende, at man fra dansk side gerne så, at Verdensbanken i betydeligt omfang øgede sine nyudlån til vedvarende energi-projekter, og at man lå på linie med det britiske forslag om, at nyudlånene hertil inkl. til forbedret energieffektivitet steg til 60 pct. fra de nuværende 40 pct.

Ngozi Okonjo-Iweala bekræftede at Banken godt nok havde øget udlånene til vedvarende energi og energieffektivitet i betydeligt omfang, men at man måtte være varsom med nye målsætninger, som udviklingslandene var imod. I forhold til kulfyrede kraftværker var energiforsyning med vedvarende energikilder gennemgående ikke et økonomisk alternativ, ligesom mange lande endnu ikke var rede til at satse på investeringer i vedvarende energi. Der vil således under alle omstændigheder blive opført kraftværker baseret på fossile brændstoffer, og i den situation var det vigtigst for Verdensbanken, at der anvendtes den bedst til rådighed stående teknologi for at opnå den højst mulige energieffektivitet.

Danmark vil i de videre forhandlinger om strategien følge op på de hidtidige udmeldinger og arbejde for, at nyudlån til energieffektivitet og investeringer i vedvarende energi fremmes mest muligt med sigte på at styrke mulighederne for grøn vækst og jobskabelse samt styrke markedsudviklingen for bæredygtig energi.

Kontor for Miljø, Energi og Klima